

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Novotného a soudkyň JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce **P. R.**, proti žalovanému **Ministerstvu zemědělství – Pozemkovému úřadu Karlovy Vary**, Závodu Míru 725/16, Karlovy Vary, PSČ: 360 17, zast. JUDr. Emilií Brožovou, advokátkou se sídlem Krále Jiřího 32, Karlovy Vary, PSČ: 360 01, v řízení o ochraně proti nečinnosti, o kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 4. 2003, č.j. 30 Ca 29/2003 – 17,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 4. 2003, č.j. 30 Ca 129/2003 – 17 **se zrušuje** a věc **se mu vrací** k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se domáhal u Krajského soudu v Plzni žalobou ze dne 7. 3. 2003 vydání rozhodnutí o ochraně proti nečinnosti správního orgánu, aby bylo žalovanému uloženo rozhodnout správním rozhodnutím o návrhu žalobce – stěžovatele ze dne 9. 11. 2001 na doplnění rozhodnutí Okresního úřadu v Karlových Varech, Okresního pozemkového úřadu ze dne 27. 10. 1997, č. j. PÚ 725/97-203 a rozhodnutí Okresního úřadu v Karlových Varech, Okresního pozemkového úřadu ze dne 17. 11. 1997, č. j. PÚ 946/97-203 ve lhůtě soudem stanovené; žalovaný dosud nerozhodl o budovách, které jsou rovněž součástí uplatněného restitučního nároku, když rozhodl toliko o tom, že není vlastníkem zemědělských nemovitostí v k. ú. D.

Krajský soud v Plzni jako soud I. stupně žalobu odmítl s poukazem na skutečnost, že v dané věci se stěžovatel domáhá ochrany proti nečinnosti pozemkového úřadu, kterému zákon č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku v ust. § 9 odst. 4 zakládá pravomoc rozhodnout o vlastnictví oprávněné osoby k nemovitosti. V mezích takto zákonem vymezené pravomoci správní orgán vydává rozhodnutí ve věci povahy soukromoprávní, avšak v pravomoci správního soudu není poskytování ochrany proti nečinnosti správního orgánu v případě, kde tato spočívá v absenci rozhodnutí vydávaného v soukromoprávní věci. Poukázal přitom zejména na ust. § 2 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, podle něhož soudy poskytují ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným tímto zákonem a za podmínek stanovených tímto zákonem nebo zvláštním zákonem nebo zvláštním zákonem a rozhodují o dalších věcech, v nichž tak stanoví tento zákon. Jde v daném případě o procesní právo, aby věc byla v řádné lhůtě projednána a rozhodnuta, takovéto právo je povahy veřejnoprávní, avšak právě proto nelze v oblasti procesněprávní nalézt kritéria pro založení pravomoci správního soudu a jediným kritériem zůstává tak charakter věci, který má povahu soukromoprávní. Ochrana v těchto věcech je pak zajištěna částí pátou, hlavy první až čtvrté zák. č. 99/1963 Sb., ve znění účinném od 1. 1. 2003 (občanský soudní řád). Tento rozsah a způsob ochrany nelze podle soudu I. stupně rozšiřovat s použitím pravomocí svěřených správnímu soudu soudním řádem správním a nelze tak zakládat pro poskytování takovéto ochrany dvojí právní režim.

Proti tomuto rozhodnutí v kasační stížnosti stěžovatel argumentuje tím, že se domáhá rozhodnutí o předmětu řízení, o němž dosud nebylo rozhodnuto a žalobou požaduje odstranění stavu, který lze kvalifikovat jako nečinnost správního orgánu ve smyslu § 4 odst. 2 s. ř. s. s tím, že aplikací výkladu soudu I. stupně by byl rozsah ochrany proti nečinnosti správního orgánu nepřípustně zužován.

K věci se vyjádřil i žalovaný, který uvedl, že není v pravomoci správního soudu poskytování ochrany proti nečinnosti správního orgánu, pokud tato spočívá v absenci rozhodnutí, která jsou vydávána v soukromoprávní věci.

Z obsahu soudního spisu je patrné, že věc napadla krajskému soudu dne 7. 3. 2003 a byla označena jako žaloba o ochraně proti nečinnosti správního orgánu a bylo požadováno, aby bylo žalovanému uloženo rozhodnout řádným správním rozhodnutím o návrhu stěžovatele, jak shora uvedeno. Spis obsahuje rozhodnutí Okresního úřadu Karlovy Vary – Okresního pozemkového úřadu ze dne 27. 10. 1997, že stěžovatel jako oprávněná osoba není vlastníkem stavební parcely v k. ú. D, dále rozhodnutí téhož úřadu ze dne 17. 11. 1997 týkající se vlastnictví nemovitostí náležejících k původním zemědělským přidělům označených v grafickém přidělovém plánu pro k. ú. D a také usnesení, jež je předmětem této kasační stížnosti.

Kasační stížnost shledal Nejvyšší správní soud důvodnou.

Podle ust. § 2 s. ř. s. poskytují soudy ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným tímto zákonem a za podmínek stanovených tímto nebo zvláštním zákonem a rozhodují v dalších věcech, v nichž tak stanoví tento zákon.

In fine citovaného paragrafu lze nalézt důvod, proč lze považovat pravomoc správního soudu svěřenou mu v ust. § 4 odst. 1 písm. b) s. ř. s. za autonomní ve vztahu k obecné charakteristice poskytované soudní ochrany veřejným subjektivním právům fyzických

a právnických osob. Je správná úvaha soudu I. stupně o veřejnoprávní povaze procesních práv s důsledky z toho plynoucími, avšak v tomto případě je rozhodující zmocnění vykonávat soudní ochranu i v dalších věcech stanovených tímto zákonem, v jednotlivosti tedy rozhodnout o žalobě proti nečinnosti správního orgánu dle hlavy II, dílu 2 s. ř. s. Podle § 79 odst. 1 s. ř. s. ten, kdo bezvýsledně vyčerpá prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení.

Pouze z ust. § 68 písm. b) ve spojení s § 46 odst. 2 s. ř. s. lze dovést, že jen v řízení o žalobě proti již vydanému rozhodnutí, kterým správní orgán rozhodl v mezích své zákonné pravomoci proti již vydanému rozhodnutí, kterým správní orgán rozhodl v mezích své zákonné pravomoci v soukromoprávní věci, má být žaloba odmítnuta a žalobce odkázán na podání nové žaloby podle části páté občanského soudního řádu, ve znění účinném po 1. 1. 2003, avšak pravidla pro řízení proti nečinnosti takový, ani žádný podobný důvod nepřipustnosti žaloby neobsahují (shodně i NSS 1 Ans 1/2003).

Nejvyšší správní soud uzavírá, že ochranu proti nečinnosti nelze odepřít pouze z toho důvodu, že hmotněprávní nárok je povahy soukromoprávní. Bude na soudu I. stupně, aby v dalším řízení posoudil oprávněnost stěžovatelova požadavku podle zásad uvedených v ust. § 79 a násl. s. ř. s., když soud podepsaný se touto otázkou neměl důvod zabývat, neboť pro jeho rozhodnutí to nebylo zapotřebí.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru o důvodnosti kasační stížnosti ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., a proto usnesení soudu I. stupně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, v němž o předmětu žaloby pojedná a rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 1, 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 14. 7. 2004

JUDr. Václav Novotný
předseda senátu